

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

ANTHONY ELLUL

Seduta tat-18 ta' Mejju, 2015

Citazzjoni Numru. 511/2014

Gutenberg Press Limited

Vs

Executive Services Limited

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fit-13 ta' Lulju 2014, is-socjeta' attrici
ppremettiet u talbet:-

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi s-socjeta' intimata hija debitrici tas-socjeta' rikorrenti fis-somma ta' tmienja u ghoxrin elf hames mijà u tlett euro u dsatax-il centezmu (€28,503.19) rappresentanti prezz ta' servizzi ta' stampar rezi lilha fuq ordnijiet tagħha stess liema prezz baqa' ma thallasx (ara prospett anness u mmarkat bhala **Dok A**);
2. Illi f'dawn il-proceduri s-socjeta' rikorrenti qegħdha tillimita t-talba tagħha għas-somma ta' hmistax-il elf tmien mijà tlieta u sittin euro u hamsa u ghoxrin centezmu (€15,863.25), u cioe', is-somma li ex-admissis iddikjaraw li kienu lesti jħallsu d-diretturi ta' dak iz-zmien tal-istess socjeta' intimata fil-15 ta' Novembru 2011 (kopja ta' ittra annessa u mmarkata bhala **Dok B**), u dan b'riserva ghall-hlas ta' kwalunkwe bilanc li jkun ghadu dovut;
3. Illi nonostante illi s-socjeta' intimata gie interpellata diversi drabi sabiex thallas l-ammonti dovuti minnha, inkluz ic-cans li thallas somma ridotta (ara kopja ta' ittra bonarja datata 6 ta' Frar 2014 annessa u mmarkata bhala **Dok C**), din baqghet inadempjenti u għalhekk kellha tinfetah din il-kawza;
4. Illi l-ammonti indikati huma certi, likwidi u dovuti u s-socjeta' rikorrenti thoss li s-socjeta' intimata m'għandiekk eccezzjonijiet x'tagħti għat-talbiet tagħha.

Għaldaqstant, is-socjeta' talbet lill-qorti sabiex:

1. Tghaddi biex taqta' u tiddeċiedi bid-dispensa tas-smiegh tal-kawza ai termini ta' l-artikoli 167 et seq tal-Kodici ta' l-Organizzazzjoni u Procedura Civili;
2. Tiddikjara illi s-socjeta' intimata hija debitrici tas-socjeta' rikorrenti fis-somma ta' hmistax-il elf tmien mijà tlieta u sittin euro u hamsa u ghoxrin centezmu (€15,863.25) dovuti kif qabel spjegat;
3. Tikkundanna lis-socjeta' intimata thallas dan l-ammont lis-socjeta' rikorrenti.

Fl-ewwel seduta, l-ewwel talba giet michuda.

Permezz ta' risposta prezentata fl-14 ta' Awwissu 2014, is-socjeta' konvenuta wiegħbet:-

1. Illi preliminarjament jiġi rilevat li s-socjeta' intimata m'hijiex il-legittimu kontradittur stante' li l-hlasijiet allegatamente dovuti mis-socjeta' intimata lis-socjeta' rikorrenti ma jirrelataw ma l-ebda negozju miftiehem bejn l-istess socjetajiet;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi preliminarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost it-talbiet tas-socjeta' rikorrenti huma preskrittai ai termini ai termini tal-Artikolu 2148(a) jew 2149(c) jew 2156(f) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost ma hu dovut ebda hlas ta' kwalsiasi natura mis-socjeta' intimata lis-socjeta' rikorrenti u huwa ghaldaqstant li t-talbiet ta' l-istess socjeta' rikorrenti huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt;

Il-qorti semghet il-provi u rat l-atti.

L-attrici talbet il-hlas ta' €15,863.25 ghal xoghol ta' stampar. Minn statement of account tal-attrici (fol. 5-13) jidher li l-parti 'l kbira tal-hlas pretiz jitrattha dwar hlas relatata mar-rivista Gwida. Fil-fatt tissemma ripetutamente ic-cifra ta' €165. Mill-provi ma rrizultax b'mod car is-servizz li jirrelata ghalih dan l-ammont. Pero' mill-istess dokument jidher li l-konvenuta kienet qegħda tagħmel pagamenti akkont.

Mill-ammont reklamat il-konvenuta ammettiet li s-somma ta' €3,233.50 hi dovuta. Ammont li jirreferi ghall-kont numru 22565 datat 14 ta' Jannar 2009.

Permezz ta' ittra datata 15 ta' Novembru 2011 (Dok. NS8 a fol. 14) il-kumpannija konvenuta nfurmat lill-attrici li kienet disposta thallas is-somma ta':

- i. €3,223.50 fir-rigward tal-kont 22565 u
- ii. €12,639.75 fir-rigward tal-bilanc fuq il-kont.

L-ittra giet iffirmata mid-diretturi tal-kumpannija konvenuta. Dwar din l-ittra Michael Dimbelby, direttur tal-kumpannija konvenuta, xehed:

"The letter was written by my wife and I was simply asked to sign, which I did. My wife had a meeting with Frank Spiteri. The meeting was not held in my presence. At the time I was very ill. However I trusted my wife. I do not believe that I discussed the contents of this letter with Frank Zahra, the accountant".

Dokument li fil-fehma tal-qorti jgieb fix-xejn l-ewwel eccezzjoni tal-kumpannija konvenuta li m'hijiex il-legittimu kontradditur. Ir-raguni tħidlik li kieku l-hlas pretiz mill-attrici ma

Kopja Informali ta' Sentenza

jirrelatax ghal negozju li sar bejn il-partijiet, il-konvenuta ma kenitx ser taccetta thallas is-somma dikjarata fl-ittra tal-15 ta' Novembru 2011.

Minn korrispondenza esebita mill-attrici, jirrizulta li Frank Zahra kien qieghed jikkorrispondi ma' ufficjali tal-attrici fejn kien qieghed igharrafhom li d-dejn kien ser jigi onorat. Hekk per ezempju:-

- i. Email datata 7 ta' Lulju 2011 (fol. 43):

"In order to sort out the account and settle the due, we shall be sending a series of cheques for the amount of Eur2000 each at the end of each month in order to have the account clear. As usual we shall be sending these cheques as postdated ones so that you can cash these as they fall due".

- ii. Email datata 25 ta' Lulju 2011 (fol. 42):

"I can assure you that we are doing our utmost to settle what is due to you in the shortest possible time. Promising you to settle this debt by the end of the year is very difficult for me. However, as previously stated in my emails, we are willing to send you postdated cheques to cover what is due to you for the amounts already mentioned".

- iii. Email datata 13 ta' Novembru 2011 (fol. 47):

"I refer to my previous email conversations and to the last letter received from your office. I would like to excuse myself for how the situation has evolved till now and for the reason that the balance is still pending. Unfortunately, without being rhetoric, I have to say that things, cash flow wise, did not develop the way we programmed and this left us no option other than not being able to settle our debts as agreed and promised in our previous emails".

Pero meta xehed ¹qal li ma kienx involut fid-diskussionijiet li saru ma' ufficjali tal-attrici u li l-kumpannija kienet titmexxa minn Dolores Dimbleby. Spjega wkoll li minn zmien ghal zmien kienu jircieu rendikonti minghand l-attrici fejn kienet tissemma c-cifra ta' €26,000 bhala ammont li kien għadu dovut lill-attrici. Madankollu qal li:

"jien sal-lum għadni ma fhimtx x'inhi r-relazzjoni bejn Gutenberg u Executive. Dolores qatt ma qaltli ghalfejn hi qegħda tagħmel proposta bhal din lil Gutenberg. Dik li hemm fl-ittra NS8.... Fir-rigward tal-bilanc qatt ma tatni sodisfazzjon għalfejn hi kienet lesta illi thallas din is-somma"(fol. 68).

¹ Ara fol. 67-69.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghalkemm hu fatt li l-offerta li saret bl-ittra tal-15 ta' Novembru 2011 ma gietx accettata mill-kumpannija attrici (ara ittra legali tas-6 ta' Marzu 2012, fol. 58) jibqa' 'l fatt li l-konvenuta accettat li thallas is-somma ta' hmistax-il elf tmien mijas u tlieta u sittin ewro u hamsa u ghoxrin centezmu (€15,863.25). Mill-korrispondenza li kienet qegħda tintbagħat minn Frank Zahra, il-qorti tikkonkludi wkoll li l-konvenuta kienet qegħda taccetta li hi debitrici tal-attrici.

Xehedet ukoll Dolores Dimbleby² li fiz-zmien li nbagħatet l-ittra tal-15 ta' Novembru 2011 kienet qegħda tmexxi l-kumpannija attrici. Spjegat: "*Issa, l-involviment li wassalni għal din il-kwistjoni kien 'il fatt li kien hemm xi kontijiet min-naha tagħna dovuti lejn Guttenberg u ridt insvoli biex nħid hekk dispute li kien hemm bejn iz-zewg kumpanniji*".

Għall-qorti hu car li l-posizzjoni tal-konvenuta kienet li hi debitrici tal-attrici, pero' ma kienx hemm qbil fuq l-ammont dovut. L-offerta li saret mill-konvenuta kienet bil-ghan li l-kwistjoni tigi rizolta amikevolment. Ghalkemm mid-dokumenti esebiti jirrizulta li l-attrici riedet somma ikbar sabiex issehh tranzazzjoni, fl-ahhar ibbazat il-kawza fuq l-offerta li saret mill-konvenuta. Hu veru li fir-rikors guramentat jingħad li l-attrici kienet qegħda tirrizerva d-dritt ghall-hlas ta' kull bilanc iehor, pero ghall-qorti din id-dikjarazzjoni ma jista' jkollha l-ebda effett. L-attrici ghazlet li tibbaza l-azzjoni fuq l-offerta li saret mill-konvenuta. Ma tistax issa wara li s-sentenza ssir gudikat terga' tiftah il-kwistjoni billi tipprendi iktar hlas ghall-istess negozju. Hekk titlob ic-certezza legali.

Għal dak li jirrigwarda l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, il-qorti tosserva:-

- i. L-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili ma jaapplikax ghall-kaz in ezami. Provvediment li jaapplika ghall-azzjonijiet ta' min jahdem "sengħa jew arti mekkanika". L-attrici għandha *printing press*. **Fil-kawza Joseph Mizzi nomine vs Joseph Delicata pro et nomine**, il-Qorti tal-Kummerc (14 ta' Ottubru 1954, Vol. XXXXVIII.iii.710) osservat li l-l-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili jirreferi "..... *ghal lokazzjoni ta' opera, li biha l-persuni fuq enumerati jkunu obbligaw ruhhom li jagħtu x-xogħol tagħhom, u mhux għal-locatio operis li biha l-imprenditur jobbliga ruhu li jagħti, mhux ix-xogħol, imma l-prodott tax-xogħol – meta l-lokazzjoni d'opera tkun konnessa ma' organizazzjoni ta' mezzi teknici li timprimi lill-lokazzjoni l-karattru ta' att oggettivament kummerċiali*". Fil-fehma tal-qorti n-negozju tal-attrici ma jaqax taht dan il-provvediment;

² Seduta li saret fl-10 ta' Marzu 2015.

- ii. L-Artikolu 2149(c) tal-Kodici Civili japplika ghall-azzjoni ghall-hlas ta' professjonisti jew min jezercita arti liberali. In-negoju tal-attrici ma jikkwalifikax bhala tali;
- iii. L-Artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili ma japplikax peress li mill-provi rrizulta li matul is-sena 2011 il-konvenuta kient qegħda tirrikonoxxi li hi debitrici tal-kumpannija attrici. Fit-13 ta' Gunju 2014 l-attrici pprezentat il-kawza. Għalhekk zgur li m'ghaddewx hames snin.

Għal dawn il-motivi l-qorti tiddeciedi l-kawza billi:

- 1. Tichad l-ewwel eccezzjoni.**
- 2. Tichad it-tieni eccezzjoni.**
- 3. Tichad it-tielet eccezzjoni.**
- 4. Tilqa' t-talbiet tal-attrici u tikkundanna lill-kumpannija konvenuta thallas lill-attrici s-somma ta' hmistax-il elf tmien mijja u tlieta u sittin ewro u hamsa u għoxrin centezmu (**€15,863.25**), bl-imghax kif mitlub.**

Spejjez a karigu tal-konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----